

Húsvét és az ige

Időpont: Húsvét 2. napja, 1956. április 2.

Alapige: Lukács 24,13-35.

És ímé azok közül ketten mennek vala ugyanazon a napon egy faluba, mely Jeruzsálemtől hatvan futamatnyira vala, melynek neve vala Emmaus. És beszélgetének magok közt mindazokról, a mik történtek. És lőn, hogy a mint beszélgetének és egymástól kérdezősködének, maga Jézus hozzájuk menvén, velök együtt megy vala az úton. De az ő szemeik visszatartóztatának, hogy őt meg ne ismerjék. Monda pedig nékik: Micsoda szavak ezek, a melyeket egymással váltotok jártotokban? és miért vagytok szomorú ábrázattal? Felelvén pedig az egyik, kinek neve Kleofás, monda néki: Csak te vagy-e jövevény Jeruzsálemben, és nem tudod minémű dolgok lettek abban e napokon? És monda nékik: Micsoda dolgok? Azok pedig mondának néki: A melyek esének a Názáretbeli Jézuson, ki próféta vala, cselekedetben és beszédben hatalmas Isten előtt és az egész nép előtt: És mimódon adák őt a főpapok és a mi főembereink halálos ítéletre, és megfeszíték őt. Pedig mi azt reméltük, hogy ő az, a ki meg fogja váltani az Izráelt. De mindezek mellett ma van harmadnapja, hogy ezek lettek. Hanem valami közülünk való asszonyok is megdöbbenetek minket, kik jó reggel a sírnál valának; És mikor nem találták az ő testét, haza jöttek, mondván, hogy angyalok jelenését is látták, kik azt mondják, hogy ő él. És azok közül némelyek, kik velünk valának, elmenének a sírhoz, és úgy találák, a mint az asszonyok is mondták; őt pedig nem látták. És ő monda nékik: Óh balgatagok és rest szívűek mindazoknak elhívésére, a miket a próféták szóltak! Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe? És elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázza vala nékik minden írásokban, a mik ő felőle megirattak. Elközelítének pedig a faluhoz, a melybe mennek vala; és ő úgy tőn, mintha tovább menne. De kényszeríték őt, mondván: Maradj velünk, mert immár beestvéledik, és a nap lehanyatlott! Beméne azért, hogy velök maradjon. És lőn, mikor leült velök, a kenyeret vévén, megáldá, és megszegvén, nékik adá. És megnyilatkoznak az ő szemeik, és megismerék őt; de ő eltűnt előlük. És mondának egymásnak: Avagy nem gerjedezett-e a mi szívünk mi bennünk, mikor nékünk szóla az úton, és mikor magyarázá nékünk az írásokat? És felkelvén azon órában, visszatérének Jeruzsálembe, és egybegyűlve találák a tizenegyet és azokat, a kik velök valának. Kik ezt mondják vala: Feltámadott az Úr bizonynyal, és megjelent Simonnak! És ezek is elbeszélék, mi történt az úton, és miképen ismerték meg ők a kenyér megszegéséről.

Az emmausi tanítványok húsvéti emberek húsvétkor húsvét nélkül. Pedig köztük és a húsvéti esemény között jóformán nincs is időbeli távolság. Ők nem kétezer esztendő távlatából néznek vissza a húsvéti eseményre, hanem egyidejűségben élnek azzal, hiszen kortársai a mi Urunk Jézusnak.

Térbeli távolság sincs köztük és a húsvéti esemény között. Mi a képzeletünkre vagyunk kényszerítve, ha el akarjuk gondolni, hol is történt tulajdonképpen a feltámadás. Ők azonban Jeruzsálemben vannak, földrajzilag ugyanazon a helyen, ahol mindez megtörtént.

Lelki távolság sincs köztük és a húsvéti esemény közt. Tanítványai Jézusnak. Benne élnek Jézus élettörténetében, nem úgy, mint mi, kik egy idegen világ gondolatkörében élünk. Köztük és húsvét között nincs élménybeli távolság.

Mi nagy időbeli, térbeli és lelki távolság halkító, zsongító és szürkítő szűrőjén keresztül kapjuk a húsvéti evangéliumot, ők első kézből, szem- és fültanuktól kapják. Az első ujjongó ajkáról hallják a hírt, azoktól az asszonyoktól, akik maguk látták az üres sírt és hallották az angyali szózatot. Az emmausi tanítványok mégis nagypénteki emberek. Mintha nem is lenne húsvét.

Világos, hogy nem azért nincs húsvétjük, mert nem volt húsvét, mert nem támadt fel Jézus. Maguk az okai annak, hogy szomorú ábrázattal járnak, mikor ujjongó orcával és daloló ajakkal járhatnak ugyanazon az úton. Nem azért borul még mindig rájuk a nagypénteki gyász, mert nem tépte szét a nagypénteki sötét felleget a húsvéti diadal, – hanem egészen másért. Maga Jézus így mutat rá az okra: „Óh balgatagok és rest szívűek mindazoknak elhívására, amit a próféták szóltak! Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az Ő dicsőségébe? És elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázza nekik minden írásokban, amik őfelőle megírtak.” /25. v./ Az emmausi tanítványok húsvét nélküli bánatának magyarázata tehát a hitetlenség. Ez a hitetlenség azonban nem elsődleges oka annak, hogy nincs húsvétjük, hanem úgy bandukolnak, mint a pogányok, akiknek nincs reménységük. Ez a hitetlenség annak a gyümölcse, hogy helytelen viszonyban vannak Isten igéjével. A bibliához való viszonyuk nem jó. Pedig biztos, hogy bibliás emberek. Lehet, hogy nem volt annyi pénzük, hogy saját biblia-tekercset vehettek volna, de hogy minden alkalmat felhasználtak arra, hogy Isten igéjét hallgassák és tanulják, az nem kétséges. Nem lettek volna különben az Úr tanítványai. Bibliás emberek s mégis helytelenül viszonyulnak a bibliához s ennek következtében sínylődnek és gyötrődnek és húsvétkor is nagypénteki emberek, örömtelen és bánkódó keresztyének. Vajon mi volt az igéhez való viszonyukban helytelen?

1. Az első kifogás, amire az Íráshoz való viszonyukkal kapcsolatban rámutat, az, hogy saját elképzelésüket akarták ráerőszakolni a bibliára. Meg is mondják: „Pedig mi azt reméltük, hogy Ő az, aki meg fogja váltani az Izraelt.” /24. v./ Volt tehát Jézusról, saját sorsukról, nemzetük jövődjéről s a világtörténelem alakulásáról egy elképzelésük s ezt akarták bibliailag igazolni. Tudják, hogy Isten ígéje az egyetlen fundamentum, amelyre érdemes és lehet építeni, erre akarnak ebben a vonatkozásban is állni, belemagyarázzák tehát saját elképzelésüket a bibliába. A bibliát akarják igazítani a saját gondolataikhoz és nem saját gondolataikat az isteni kijelentéshez. Ez mindig is hiábavaló kísérletezés. Csalódás a vége. Ezért nincs az emmausi tanítványoknak sem húsvétja.

2. A másik kifogás, amire az Íráshoz való viszonyukkal kapcsolatban az ige rámutat, hogy nem a teljes Írást fogadták el. Mikor Jézus magyarázza nekik a bibliát, nem kiragadott részeket vesz elő az igéből, hanem „elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázza vala nekik minden írásokban, amik őfelőle megíratk.” /25. v./ A teljes bibliát nyújtja tehát nekik. Az emmausi tanítványok pedig a bibliából csak azokat a részeket vették ki, amelyek őket reménységeikben és elgondolásaikban támogatták. A messiási jövődölésekből csak azokat tanulták meg, amelyek úgy beszélnek róla, mint királyról, a békesség fejedelméről, aki uralkodni fog s elégtételt fog szolgáltatni népének. Ez is benne van ugyan a bibliában, de csak része annak s aki csak ezt olvassa, az nem a teljes Íráshoz szabja magát. A teljes Írás nemcsak úgy beszél a Messiásról, mint dicsőséges királyról, hanem úgy is, mint Isten szenvedő szolgájáról, a fájdalmak férfijáról. Ezért nem volt az emmausi tanítványoknak húsvétjuk, dacára annak, hogy húsvét napján első kézből kapták a húsvéti evangéliumot. Bibliás emberek voltak, mégis szomorú, nagypénteki emberek maradtak, mert nem a teljes biblia kellett nekik.

3. A harmadik kifogás, amit az ige az emmausi tanítványoknak a bibliához való viszonyával kapcsolatban említ, az, hogy ők csak a saját földi látókörükben nézték az ige üzenetét. Ezt mondják: „Pedig mi azt reméltük, hogy ő az, aki meg fogja váltani az Izraelt. De mindezek mellett ma van harmadik napja, hogy ezek lettek.” Ők tehát Izrael szabadítására vártak. Ki merne követ dobni rájuk ezért a reménységért? Hiszen Isten nemcsak a lelkünknek, hanem a testünknek is, nemcsak mennyei hazánknak, hanem földi hazánknak is Istene. Tudjuk, mit jelenthetne önmaguk, családjuk, békességük, boldogságuk, nemzetük számára a független Izrael! Nem lehet tőlük rossz néven venni, hogy ilyen szűk látókörben nézik az igét. Ki vehetné zokon tőlük, hogy hazafiúi felbuzdulásuk Jézus közelében új tápot kapott?! De

nyilvánvaló, hogy ennek a megszükkített látókörnek ők lettek a sajnálatraméltó áldozatai. Mivel nem Isten üdvtervét keresték Isten igéjében, hanem e világot kormányzó munkája érdekelte őket elsősorban, ezért lettek nagypénteki emberek húsvét napján is.

Hányszor vagyunk mi is így az igével! Világos, hogy az igét földi életemre is szabad, sőt kell vonatkoztatnom, arra vonatkozólag is keresnem kell benne Isten vezetését, de ha csak ezt keresem benne, rejtve marad előttem Isten üdvterve s vele megoldatlan marad az élet sok nehéz miéjtje.

4. Az is baj az emmausi tanítványok bibliához való viszonyában, hogy nem a kereszti kulcsszavával olvassák és hallgatják az igét. A kulcsszó az a titokzatos rejtjel, mely a máskülönbén értelmetlen szöveget egyszerre világossá teszi. A bibliának is van ilyen kulcsszava. Aki ezt ismeri és használja, az előtt kibontakozik az Írás értelme, aki pedig nem ismeri, vagy nem tudja használni, az előtt az Írás összekevert, egymásra hányt, évezredek különböző irataiból összerakott mondatok és gondolatok értelmetlen összevisszasága. Ez a kulcsszó: a kereszti.

Figyeljük meg, hogyan magyarázza Jézus nekik a bibliát! Az egész bibliából ezt olvassa ki: „Ezeket kellett szenvedni a Krisztusnak és úgy menni be az ő dicsőségébe.” Számára tehát Mózesről kezdve a prófétákon át minden arról szól, ami a kereszten történt, az Ő szenvedéséről, a váltságról. Ez az, amit az emmausi tanítványok nem láttak, nem értettek s ezért voltak húsvétkor is szomorú ábrázattal.

5. Az is baj, hogy az emmausi tanítványok nem figyelnek a Szentlélek belső bizonyosságára. Miután felismerték Jézust, de Ő már elment tőlük, akkor mondják egymásnak: „Avagy nem gerjedezt-e a mi szívünk, mikor nekünk szóla az úton és magyarázá nekünk az írásokat!” Utólag ébrednek tudatára annak, hogy mi volt az a csodálatos belső érzés, amit így fejeznek ki: gerjedezt a szívünk. A Szentlélek belső bizonyosságát érezték Jézus igemagyarázata alatt. Ha az országút porában nem hessegették volna el maguktól ezt az érzést, hanem engedelmeskedtek volna annak s megkérdezték volna idegen útitársuktól: Nem te vagy-e Krisztus, vagy honnan tudod mindezeket? – akkor bizonyosan sok nehéz órát megspóroltak volna maguknak. Mennyivel hamarabb lett volna húsvéti örömük! Magukat szegényítették meg azzal, hogy nem engedték diadalra jutni önmagukban a Lélek belső indítását. Ez volt a baj. Ezért voltak szomorúak.

Mihelyt az igéhez való viszonyuk megváltozik, mihelyt a kenyér megszegésénél az úrvacsorára emlékezve megnyílnak szemeik, egyszerre eltűnnek a bánatfelhők életük egeről, ragyog az arcuk és hangos az ajkuk a húsvéti örömtől.

Ha te ezen a húsvéti ünnepen húsvéti öröm nélkül, szomorúan és terhek alatt roskadozva járod életutadat, halld meg az emmausi tanítványok üzenetét: Nem azért van ez, mintha Jézus nem támadott volna fel, mintha Jézus nem jelent volna meg neked. Veled vándorolt utadon Jézus, csak te nem ismerted fel Őt. Mihelyt az igéhez való viszonyod meg fog változni, lehullanak szemedről a pikkelyek, meglátod Őt, eltűnik minden bánat és gond az orcádról és húsvéti, diadalmas, örvendező emberként járhatsz tovább ugyanazon az úton, amelyen eddig roskadozva vonszoltad az élet terheit.

Az emmausi tanítványok története úgy kezdődik, mint egy gyászmenet s úgy fejeződik be, mint egy csodálatos feltámadási körmenet. Miért ne történhetnék meg ez a csodálatos fordulat a te életedben is? Te is mehetnél másképp haza a templomból, mint ahogy templomba jöttél. Jézuson nem múlik. Rajtad se múljék! Ámen.